

ČESKÁ REPUBLIKA

**ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY**

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy Petra Mikeše a soudců Milana Podhrázkého a Jitky Zavřelové v právní věci žalobce: **I. K.**, zast. Mgr. Petrem Suchánkem, advokátem se sídlem Výstaviště 405/1, Brno, proti žalované: **Policie České republiky, Ředitelství služby cizinecké policie**, se sídlem Olšanská 2, Praha 3, proti rozhodnutí žalované ze dne 9. 7. 2020, čj. CPR-12595-12/ČJ-2019-930310-V240, o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Ostravě ze dne 1. 10. 2020, čj. 18 A 26/2020-118,

t a k t o :

- I.** Kasační stížnost **s e z a m í t á .**
- II.** Žalobce **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.
- III.** Žalované **s e n e p ř i z n á v á** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.
- IV.** Ustanovenému zástupci žalobce Mgr. Petru Suchánkovi, advokátu, **s e p ř i z n á v á** za řízení o kasační stížnosti odměna a náhrada hotových výdajů ve výši **5 250 Kč**, která mu bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 30 dnů od právní moci tohoto rozhodnutí.

O d ů v o d n ě n í :

I. Vymezení věci

[1] Žalobci (dále „stěžovatel“) bylo rozhodnutím Policie České republiky, Krajským ředitelstvím policie Moravskoslezského kraje, odborem cizinecké policie, ze dne 18. 2. 2019, čj. KRPT-133647-144/ČJ-2017-070022, uloženo dle § 119 odst. 1 písm. b) bodu 9 a § 119 odst. 1 písm. c) bodu 1 a 2 zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o pobytu cizinců“), správní vyhoštění a stanovena doba, po kterou mu nelze umožnit vstup na území členských států Evropské unie v délce 18 měsíců. Odvolání stěžovatele žalovaná zamítla a výše uvedené rozhodnutí potvrdila. Krajský soud

v Ostravě následně podanou žalobu zamítl dle § 78 odst. 7 s. ř. s. rozsudkem uvedeným v záhlaví. Proti němu brojí stěžovatel podanou kasační stížností.

[2] Krajský soud vyšel ze správními orgány zjištěné pobytové historie stěžovatele. Stěžovatel pobýval na území České republiky od roku 1998, kdy měl povolen pobyt za účelem podnikání do roku 2008. Od roku 2009 do roku 2015 pobýval na území České republiky na základě podaných žádostí o udělení mezinárodní ochrany, přičemž poslední žádost o mezinárodní ochranu podal dne 5. 12. 2011. Řízení o této žádosti bylo zastaveno a pravomocně ukončeno 17. 9. 2015. Od 12. 11. 2015 do 11. 5. 2016 pobýval stěžovatel na území České republiky na základě víza za účelem strpění a dne 20. 4. 2016 podal žádost o vízum strpění, které mu rozhodnutím ze dne 17. 5. 2016 nebylo uděleno. Následně bylo dne 15. 7. 2016 vydáno rozhodnutí o správním vyhoštění stěžovatele. Žaloba proti rozhodnutí žalované ze dne 9. 2. 2017 byla odmítnuta pro opožděnost. Stěžovatel však z území České republiky nevycestoval a po právní moci rozhodnutí o správním vyhoštění pobýval na území České republiky bez platného cestovního dokladu a víza, ač k tomu nebyl oprávněn. Následně bylo dne 18. 2. 2019 vydáno rozhodnutí prvostupňového správního orgánu v této věci a dne 9. 7. 2020 toto rozhodnutí potvrdila žalovaná žalobou napadeným rozhodnutím.

[3] Krajský soud nesouhlasil námitkou, že se jednalo o „jeden kontinuální pobyt na území České republiky“, který nelze považovat za opakované porušení právních předpisů odůvodňujících správní vyhoštění ve smyslu § 119 odst. 1 písm. b) bod zákona o pobytu cizinců. Soud nesouhlasil ani s tím, že se stěžovatelův pobyt stal nelegálním pouze proto, že podal žalobu proti rozhodnutí o správním vyhoštění opožděně.

[4] Dle krajského soudu se stěžovatel integroval na území České republiky pouze znalostí českého jazyka. Nemá zde žádné vazby na další osoby kromě své družky a syna, ani kulturní či ekonomické vazby. Poslední ubytování bylo zajištěno prostřednictvím charitativní organizace, nemá žádný příjem z výdělečné činnosti, žijí z brigád jeho družky a ze sociálních dávek.

[5] K námitce nejlepšího zájmu dítěte krajský soud uvedl, že za překážku správního vyhoštění je třeba považovat pouze zásah nepřiměřený. Nezletilý syn stěžovatele se narodil na území České republiky, avšak stejně jako jeho rodiče je státním příslušníkem Ukrajiny, nikdy neměl povolen žádný druh pobytu a pouze zde pobýval na základě vedeného řízení o udělení mezinárodní ochrany a později víza za účelem strpění. Syn stěžovatele se narodil v roce X, kdy stěžovatel pobýval na území České republiky na základě řízení o žádosti o mezinárodní ochranu, přičemž v té době rovněž nebyl držitelem platného povolení k pobytu. Soud souhlasil s žalovanou, že stěžovatel se svou družkou nezletilého vystavili situaci, kdy s ohledem na neoprávněnost jejich pobytu bude s nimi nucen vycestovat mimo území České republiky. Dle správního spisu stěžovatel v roce 2018 společně s družkou a nezletilým synem vycestovali do Polské republiky, kde požádali o mezinárodní ochranu, která jim byla zamítnuta. Dle soudu tak stěžovatel s družkou a jejich synem mohou z území České republiky vycestovat a žít v jiném státě, aniž by byly poškozeny nejlepší zájmy nezletilého. Syn stěžovatele na Ukrajině nikdy nebyl a nemluví ukrajinsky, avšak stěžovatel a jeho družka mají na Ukrajině své rodinné příslušníky, proto je dán předpoklad, že se nezletilý začlení do tamní společnosti. Krajský soud uvedl, že v důsledku správního vyhoštění dochází k zásahu do soukromého a rodinného života stěžovatele i jeho syna, avšak nejde o zásah nepřiměřený.

[6] Podle krajského soudu nebylo vadou, pokud správní orgány neuvedly do rozhodnutí skutečnosti, které již byly uvedeny v závazném stanovisku týkajícím se bezpečnostní situace na Ukrajině. Správní soudy totiž přezkoumávají jak samotné rozhodnutí, tak i závazné stanovisko,

pokračování

proto je požadavek uvádět rozhodné důvody závazného stanoviska do odůvodnění samotného správního rozhodnutí nadbytečný.

II. Obsah kasační stížnosti

[7] Stěžovatel v kasační stížnosti namítal, že z území České republiky nevycestoval po prvním udělení správním vyhoštění, jelikož chtěl využít opravné prostředky, které by odložily vykonatelnost, pokud by byly podány včas. Dle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 2. 2014, čj. 5 As 102/2013-31, nepředstavuje nelegální pobyt na území České republiky nebezpečí pro veřejný pořádek či veřejnou bezpečnost. S ohledem na okolnosti případu je správní vyhoštění nepřiměřené. Špatná sociální situace nemůže být vykládána jako okolnost nasvědčující tomu, že stěžovatel není do české společnosti integrován. Stěžovatel ovládá český jazyk, má zajištěné ubytování a brigádně pracuje. Žije tedy stejným způsobem jako mnoho občanů České republiky.

[8] Na posuzovanou věc dopadají závěry uvedené v rozsudku kasačního soudu ze dne 4. 9. 2012, čj. 2 Azs 19/2012-39. Je zřejmé, že stěžovatel má v úmyslu usadit se v České republice natrvalo a vychovávat zde s partnerkou syna. Návrat na Ukrajinu by byl s ohledem na dobu strávenou v České republice značně ztížen. Integrace stěžovatelova syna je na takové úrovni, že je překážkou následování rodičů do země původu.

[9] Ve vztahu k nejlepšímu zájmu dítěte je nerozhodné, že syn stěžovatele nemá a nikdy neměl pobytové oprávnění. Tuto okolnost totiž nezletilý nemohl nijak ovlivnit. Vycestováním by bylo porušeno stabilní sociální zázemí, čímž nepochybně může dojít ke zhoršení sociální situace stěžovatele a jeho rodiny. Začlenění do společnosti na Ukrajině bude pro syna stěžovatele problematické, jelikož neovládá ukrajinštinu a nikdy Ukrajinu nenavštívil. Oproti tomu v České republice má vybudované sociální vazby, chodí zde do školy a strávil zde zásadní formativní období svého života. V nejlepším zájmu dítěte není vycestování na Ukrajinu, proto je vyhoštění jeho otce nepřiměřené.

III. Posouzení Nejvyšším správním soudem

[10] Podstatou podané kasační stížnosti je zejména nesouhlas s názorem krajského soudu, který napadené rozhodnutí považoval za přiměřené vzhledem k okolnostem případu, a rovněž nesouhlas se závěrem krajského soudu týkajícím se nejlepšího zájmu dítěte.

[11] Podle § 119a odst. 2 zákona o pobytu cizinců platí, že *rozhodnutí o správním vyhoštění podle § 119 nelze vydat, jestliže jeho důsledkem by byl nepřiměřený zásah do soukromého nebo rodinného života cizince.*

[12] Přiměřeností dopadů rozhodnutí se Nejvyšší správní soud zabýval rozsáhle např. v rozsudku ze dne 5. 3. 2013, č. j. 8 As 118/2012-45, ve kterém uvedl následující: „*V případech, které spojují otázku možného porušení práva na respektování rodinného či soukromého života a otázku nuceného vycestování cizince, Nejvyšší správní soud vychází především z judikatury Evropského soudu pro lidská práva (dále jen „ESLP“)* vztahující se ke čl. 8 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod (dále jen „Úmluva“). *Tato judikatura zohledňuje zejména: (1) rozsah, v jakém by byl rodinný nebo soukromý život narušen, (2) délku pobytu cizince ve smluvním státě, který hodlá cizince vyhostit, (3) rozsah sociálních a kulturních vazeb na tento stát, (4) existenci nepřekonatelné překážky k rodinnému či soukromému životu v zemi původu, např. nemožnost rodinného příslušníka následovat cizince do země jeho původu, (5) „imigrační historii“ cizince, tedy porušení pravidel cizineckého práva v minulosti, (6) povahu a závažnost porušení veřejného pořádku či trestného činu spáchaného cizincem (viz např. rozsudek velkého senátu ze dne 18. 10. 2006, Úner proti Nizozemsku, č. 46410/99, body 57-58, a rozsudky ze dne 31. 1. 2006, Rodrigues da Silva*

a Hoogkamer proti Nizozemsku, stížnost č. 50435/99, bod 39, či ze dne 28. 6. 2011, Nunez proti Norsku, stížnost č. 55597/09, bod 70). Všechna uvedená kritéria je třeba posoudit ve vzájemné souvislosti a porovnat zájmy jednotlivce na pobytu v dané zemi s opačnými zájmy státu, např. nebezpečím pro společnost či ochranou veřejného pořádku. Právo vyplývající z čl. 8 Úmluvy totiž není absolutní a je zde prostor pro vyvažování protichůdných zájmů cizince a státu.“

[13] Tato kritéria krajský soud i žalovaná dle Nejvyššího správního soudu posoudili správně. Kasační soud při posuzování přiměřenosti rozhodnutí přihlédl k tomu, že stěžovatel žije na území České republiky již značnou dobu, avšak od roku 2008 buď bez povolení nebo na základě do budoucna nejistého titulu (žádosti o mezinárodní ochranu a různá pobytová oprávnění vydaná na základě probíhajících řízení o správním vyhoštění). Stěžovatel zná český jazyk. Při výslechu u prvostupňového správního orgánu ze dne 29. 1. 2019 uvedl dvě konkrétní jména osob z řad sousedů, které označil za přátele, a rovněž poslance J. Š., se kterým si volal v prosinci roku 2018, navštěvuje řeckokatolickou církev v České republice. Dále je ve správním spisu založeno osvědčení Krajského úřadu Moravskoslezského kraje o uznání rovnocennosti zahraničního dokladu o dosažení vzdělání. Ze spisu je tak jistá integrace či alespoň snaha o integraci do společnosti České republiky patrná, byť nejde o integraci nijak mimořádnou. Stěžovatel, jeho družka i jejich syn mají ukrajinské státní občanství, stěžovatel v kasační stížnosti netvrdí žádné skutečnosti, které by jim bránili žít společný život na Ukrajině, kde má družka stěžovatele matku a syna. Pro Nejvyšší správní soud je dále zásadní, že stěžovatel se svojí rodinou v roce 2018 odjel do Polska, kde požádali o mezinárodní ochranu. Z toho je zřejmé, že stěžovatel je ochoten žít dokonce i v zemi, ke které nemá vůbec žádné vazby, a jeho vazby na Českou republiku tedy nejsou tak silné, jak nyní tvrdí v kasační stížnosti.

[14] S otázkou přiměřenosti zásahu rozhodnutí o vyhoštění se pojí rovněž otázka nejlepšího zájmu dítěte. K této otázce se rozsáhle vyjadřoval Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 29. 5. 2020, čj. 5 Azs 220/2019-33, ve kterém uzavřel, že „kritérium nejlepšího zájmu dítěte má v řízení o správním vyhoštění zásadní význam a je třeba ho brát za středobod úvah o přiměřenosti dopadů daného rozhodnutí dle § 119a odst. 2 ve spojení s § 174a zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky; to ovšem neznamená, že by po důsledném posouzení individuálních okolností věci jiný konkurující zájem (například zájem státu na správním vyhoštění cizince) nemohl převážet.“

[15] V zájmu nezletilého syna stěžovatele je dle Nejvyššího správního soudu zůstat v České republice a dále vyrůstat v prostředí, které zná a ovládá jazyk dané země. Tento zájem ovšem dle kasačního soudu nepřeváží nad zájmem státu na vyhoštění stěžovatele. Nikoliv nutně z toho důvodu, že by se stěžovatel dopouštěl závažného protiprávního jednání na území České republiky, avšak spíše z toho důvodu, že přesun stěžovatele, jeho družky a jejich syna na Ukrajinu nebude mít tak závažný dopad do rodinného života stěžovatelovy rodiny. Syn stěžovatele navštěvoval základní školu v Havířově, avšak od 16. 1. 2019 školu změnil a navštěvuje základní školu v Doubravici. Již touto změnou byly přerušeny případné vazby, které si stěžovatelův syn mohl v základní škole vytvořit. Jak již bylo řečeno, stěžovatel a jeho družka rovněž odjeli v roce 2018 do Polské republiky, kde požádali o mezinárodní ochranu. Z toho nutně vyplývá, že byli sami ochotni opustit Českou republiku a dlouhodobě žít v cizím státě, čímž by zasáhli do zájmů jejich nezletilého syna více než přesunem na Ukrajinu, kde žije alespoň matka družky stěžovatele, její další syn a rovněž stěžovatelova rodina. Nad rámec nosných důvodů Nejvyšší správní soud konstatuje, že je pro něj závažnější, že syn stěžovatele údajně nemluví ukrajinsky. Pokud tomu tak skutečně je, pak to lze považovat za těžko pochopitelný postup rodičů, kteří i při vědomí nejistoty jejich pobytových oprávnění v České republice a tudíž nemalé pravděpodobnosti jejich přesunu na Ukrajinu nehovořili se synem i jejich rodným jazykem. Takový přístup lze jen těžko považovat za takový, který je v nejlepším zájmu dítěte.

pokračování

[16] Nejvyšší správní soud rovněž poukazuje na to, že v podstatě stejnými otázkami a stejnou situací se již zabýval v rozsudku ze dne 2. 1. 2018, čj. 7 Azs 155/2017-99. V tomto rozsudku kasační soud přezkoumával rozhodnutí, kterým bylo rozhodnuto o správním vyhoštění stěžovatelovy družky. Dospěl v něm ke stejným závěrům z pohledu zásahu do rodinného života jako nyní rozhodující senát v projednávané věci: *„Ani podle názoru zdejšího soudu nepředstavuje vyhoštění stěžovatelky v daném konkrétním případě nepřiměřený zásah do jejího rodinného života. Stěžovatelka může realizovat rodinný život se svým synem a druhem (oba jsou občané Ukrajiny) na Ukrajině, tedy v zemi odkud pochází (a ve které žila více než polovinu svého života). Na Ukrajině přitom žije i její další syn. Dále tam žije i matka stěžovatelky, která jim zcela jistě může poskytnout pomoc související s návratem do vlasti, resp. začleněním se tamního života a společnosti. Stěžovatelka přitom relevantně nezpochybovala závěr žalovaného, že její syn a druh pobývali na území České republiky neoprávněně, resp. závěr o hrozbě jejich vyhoštění (pouze obecně uvedla, že správní orgány předjímají budoucí rozhodnutí). Ostatně bez ohledu na pobytový status druhá a syna stěžovatelky (a jeho budoucí vývoj) je nutné uvést, že zdejší soud setrvale judikuje, že článek 8 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod garantující právo na rodinný a soukromý život nezabírá právo zvolit si geografický rozměr tohoto práva [...] Nejvyšší správní soud nepřebliží, že si stěžovatelka (a její syn) vytvořili na území České republiky vazby, v daném případě však zdejší soud není názoru, že by uváděné vazby vyvolávaly nemožnost správního vyhoštění.“*

[17] Stěžovatel namítá, že z rozsudku Nejvyššího správního soudu sp. zn. 5 As 102/2013 vyplývá, že nelegální pobyt nepředstavuje samo o sobě nebezpečí pro veřejný pořádek či veřejnou bezpečnost. Existence nebezpečí pro veřejný pořádek či veřejnou bezpečnost však není podmínkou pro vydání rozhodnutí, kterým se rozhoduje o správním vyhoštění. Tato okolnost se zohledňuje při posuzování přiměřenosti rozhodnutí. Závažnost porušení právních předpisů správní orgány i soudy při posuzování přiměřenosti rozhodnutí zohlednily.

[18] Krajský soud uvedl, že *„míru a intenzitu integrity je nutno posuzovat v každém případě individuálně; v případě žalobce ovšem tvrzené znalosti českého jazyka, a toho že zde má s družkou společné dítě, žádné další prvky této integrace prokázány nebyly.“* Krajský soud tak nepřičítal k tíži stěžovateli jeho špatnou sociální situaci, ale poukázal na to, že kromě znalosti českého jazyka a společné domácnosti s družkou, nebyla prokázána další hlubší integrace.

[19] Stěžovatel v kasační stížnosti citoval část rozsudku Nejvyššího správního soudu sp. zn. 2 Azs 19/2012, dle které *„závěr o tom, že by již pouhé vycestování stěžovatele bylo v rozporu s článkem 8 Úmluvy, by bylo možné učinit pouze při takovém stupni jeho integrace do zdejší společnosti, kdy by z jeho jednání byl jasně patrný záměr usadit se zde natrvalo a budovat zde své rodinné a sociální zázemí, přičemž by byl značně ztížen, ne-li přímo znemožněn, jeho návrat do země původu.“* V nyní posuzovaném případě však z ničeho nevyplývá, že by byl návrat do země původu pro stěžovatele a jeho rodinu značně ztížen nebo přímo znemožněn. Stěžovatel prožil více než polovinu svého života na Ukrajině, má ukrajinské státní občanství, ukrajinsky mluví a z jeho výpovědi plyne, že má na Ukrajině v S. další příbuzné. Jak již bylo několikrát řečeno, jeho družka má na Ukrajině matku a syna a ona i jejich společný syn rovněž mají ukrajinské státní občanství. Nejvyšší správní soud má naopak výrazné pochybnosti o tom, že by stěžovatel měl vážný zájem usadit se v České republice natrvalo, a to zejména vzhledem k jeho odjezdu do Polské republiky v roce 2018 a žádosti o mezinárodní ochranu v této zemi.

[20] Nejvyšší správní soud dodává, že nerozhodoval o návrhu na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti, který stěžovatel navrhoval v kasační stížnosti, neboť o věci rozhodl přednostně – neprodleně poté, co byly odstraněny vady kasační stížnosti a žalované byla dána možnost reagovat na podanou kasační stížnost.

IV. Závěr a náklady řízení

[21] Nejvyšší správní soud kasačním námitkám nepřisvědčil, proto kasační stížnost podle § 110 odst. 1 věty poslední s. ř. s. zamítl.

[22] Výrok o náhradě nákladů řízení se opírá o § 60 odst. 1 větu první s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s. Stěžovatel v soudním řízení úspěch neměl, proto dle uvedených ustanovení nemá právo na náhradu nákladů řízení. Žalované, která by jinak měla právo na náhradu nákladů řízení, nevznikly v řízení žádné náklady nad rámec její úřední povinnosti.

[23] Nejvyšší správní soud ustanovenému zástupci přiznal odměnu za zastupování (§ 35 odst. 10 s. ř. s.). Jde o odměnu za 1,5 úkonu právní služby (podání a doplnění kasační stížnosti a půl úkonu za návrh na přiznání odkladného účinku), celkem v částce 4 650 Kč [§ 9 odst. 4 písm. d), § 11 odst. 1 písm. d) a § 11 odst. 2 písm. a) vyhlášky č. 177/1996 Sb., advokátního tarifu, ve znění pozdějších předpisů] a náhradu hotových výdajů, celkem 600 Kč (§ 13 odst. 4 téže vyhlášky), celkem tedy 5 250 Kč. Tato odměna a náhrada hotových výdajů mu bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 30 dnů ode dne právní moci tohoto rozhodnutí.

Poučení: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně 21. prosince 2020

Petr Mikeš
předseda senátu